

Vybavení interiéru nově zrekonstruovaného Svatojánského muzea v Nepomuku pohledem jeho zaměstnanců

Kateřina Dobrovolná

z muzejní
praxe

The Interior of Newly Renovated St. John's Museum in Nepomuk as Seen through the Eyes of its Employees

Abstract: Saint John's Museum in Nepomuk, which is dedicated to the Saint of the same name (who was a local native), was reopened in March 2015. It's original name was the Museum of St. John's and other religious monuments and the museum was founded in 1930 by Father Jan Strnad. The institution was subsequently closed in the mid-20th Century. The study cursorily reveals the history of the Museum and the overall history and architecture of the building, where the Museum is located and its present status and particularly the reconstruction and the equipment of the Museum's interior from the point of view of the Museum's employees, specifically in regard to any problematical display cases. Three semi-structured interviews were conducted with people who had contributed to the Museum in varying degrees, focused on the reconstruction of the Museum. This critical study can be of service not only to the Museum staff but also for other professionals from this area during the reconstruction of exhibitions or the creation of new ones.

Keywords: Saint John's Museum, Nepomuk, John of Nepomuk, archdeaconry, reconstruction, exposition, display cases

Úvod

Svatojánské muzeum v Nepomuku sahá svojí historií do 30. let 20. století, kdy jej založil nepomucký děkan Páter Jan Strnad. Stalo se tak u příležitosti dvoustého výročí svatořečení sv. Jana Nepomuckého, při kterém se zde nashromáždilo velké množství předmětů týkajících se tohoto nepomuckého rodáka. Během padesátých let 20. století bylo Muzeum svatojánských a jiných církevních památek v 50. letech uzavřeno. Trvalo poměrně dlouhou dobu, než se začaly realizovat myšlenky na obnovení této instituce, tentokrát pod kratším názvem Svatojánské muzeum. V březnu roku 2015 se poprvé po letech znovu otevřely dveře muzea, které bylo mezitím přesunuto z původních prostor v patře, kde se nyní nachází depozitář muzea, do přízemí (obr. 1).

Studie pojednává o historii muzea a budovy arciděkanství, v níž muzeum sídlí,

o jeho současnosti a především o výsledcích rekonstrukce a vybavení interiéru muzea z pohledu samotných zaměstnanců a jedinců, kteří se zasloužili o jeho obnovu. V rámci studie byly provedeny tři polostrukturované rozhovory¹ s jedinci přispívajícími různou měrou k fungování muzea, z nichž je v textu hojně čerpáno. Kritická studie může sloužit muzejním pracovníkům a dalším odborníkům z této oblasti při rekonstrukci či tvorbě nových expozic.

Svatý Jan Nepomucký

Osobu, jíž se Svatojánské muzeum věnuje, nelze opomenout. Jednalo se o nepomuckého rodáka, narozeného přibližně kolem roku 1340. Otcem byl jistý Velflín, nepomucký rychtář, matka není známa. Jméno otce napovídá, že Jan mohl být německého původu. Uměl však dobře nejen německy, ale též česky a latinsky. Po studiích

¹ Respondenti si přejí zůstat v anonymitě.

Mgr. Kateřina Dobrovolná
Svatojánské muzeum
v Nepomuku
katka.dobrovolna@seznam.cz

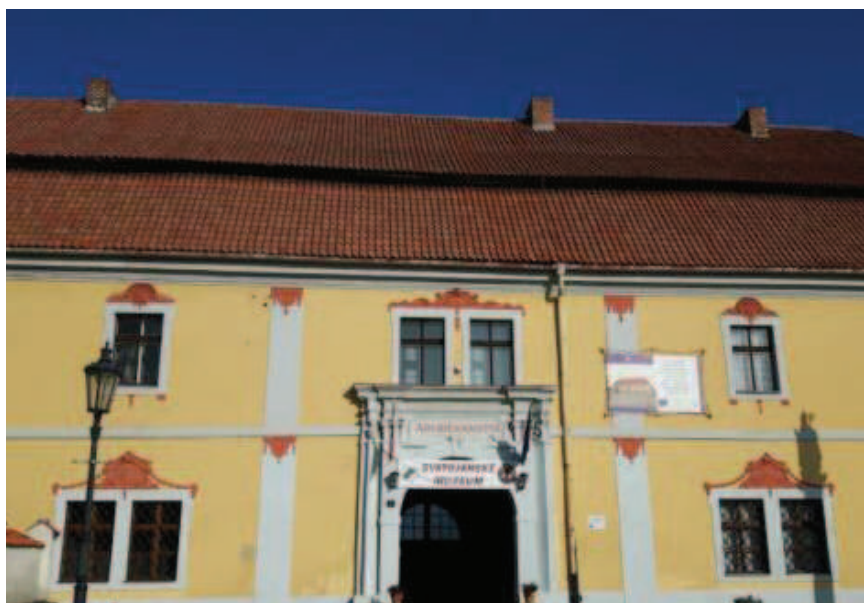
na pražské univerzitě a v italské Padově působil jako kanovník vyšehradské kapituly a následně byl jmenován generálním vikářem pražského arcibiskupa.²

Tehdejší arcibiskup Jan z Jenštejna měl rozsáhlé spory s králem Václavem IV., které vyvrcholily v roce 1393. V tomto roce jmenoval Jan z Jenštejna nového opata kladrubského kláštera i přes králův odlišný záměr – jmenovat na toto místo jemu spřízněného biskupa a oslabit tak moc arcibiskupa. Generální vikář Jan z Pomuku tuto volbu kladrubského opata potvrdil a král, jenž v té době pobýval mimo své sídlo, nemohouc se proti této volbě odvolat, se rozzuřil natolik, že se rozhodl uvalit sankce na církevní hodnostáře, kteří měli s tímto zvolením co do činění. Nakonec došlo i na vyslýchání a mučení těch, kterým se nepodařilo uprchnout z Prahy tak, jako Janovi z Jenštejna. Mezi vyslýchávanými byl i Jan z Pomuku. Vyslýchání byli nejprve štosováni (tzn. věšeni za ruce svázanými za zády a vytaženi v této poloze ke stropu), poté pálení pochodněmi na bocích a mučení palečnicemi.³ Jan z Pomuku toto mučení nakonec nevydržel, neboť byl slabší tělesné konstituce a jeho poranění způsobená mučením byla natolik vážná, že jim na místě podlehl. Král dal poté jeho bezvládné tělo shodit do Vltavy.⁴

Janova nejznámější relikvie – domnělý jazyk, jenž po jeho smrti zůstal zachován – se stala symbolem nepomuckého mučedníka. Až do roku 1866 chodily zástupy věřících jeho ostatek zasazený do relikviáře každoročně líbat.⁵ Onen „jazyk“ se však díky antropologovi Emanuelu Vlčkovi a jeho odbornému ohledání ostatků světce v 70. letech 20. století ukázal být jinou tkání, a to tkání mozkovou.⁶

Historie muzea a budovy arciděkanství

Počátky historie Svatojánského muzea směřují do roku 1929. Páter Jan Strnad v této době shromažďoval předměty související se svatým Janem Nepomuckým za účelem uspořádání výstavy ku příležitosti dvousetého výročí jeho svatořečení. V prostorách arciděkanství se sešlo nezvyklé

množství lidové i umělecké tvorby⁷; předměty byly získávány jako výpůjčka z kostelů a farností, ale lidé též nosili předměty týkající se sv. Jana Nepomuckého ze svých domovů, aby tak sami mohli přispět určitou měrou k oslavám jeho svatořečení.⁸

Nad poměrně velkým množstvím sebraných předmětů vyvstala otázka, zda by nebylo vhodné zřídit na základě sbírky samostatné muzeum. Již o rok později muzeum zaměřené na život a dobu sv. Jana Nepomuckého v místech oné výstavy skutečně vzniklo. Zásluhou Pátera Jana Strnada se sešlo mj. též poměrně velké množství literatury věnující se svatojánské problematice, tudíž zde mohla vzniknout také knihovna. Do této knihovny hojně přispíval například příbramský profesor Václav Kozel. Muzeum neslo název Museum svatojánských a jiných církevních památek a mezi jeho příznivce a přispěvatele patřil například zakladatel Národopisného muzea Plzeňska Ladislav Lábek či nepomucký rodák Alexandr Berndorf.⁹

Hlavním smyslem založení muzea byla zejména snaha o rehabilitaci osobnosti a kultu svatého Jana Nepomuckého díky hlubšímu poznání a porozumění historické skutečnosti, neboli pozadí historických událostí týkajících se jeho života a úcty k němu. Co se vlastní muzejní sbírky týče, její charakter byl a stále je velice rozličný: nacházely se zde plastiky, sochy, olejomalby, rytiny, kresby, grafiky, tisky, fotografie, literatura, škapulíře, relikviáře, pamětní mince a medaile, notové partitury a hudební nástroje svatojánského kůru a další. K jednomu z nejvíce cenných exemplářů patří pravděpodobně veduta Nepomuka z roku 1882 (autorem

Obr. 1: Budova arciděkanství - sídlo Svatojánského muzea v Nepomuku.

2 VLČEK, Emanuel. *Jan z Pomuku (Sv. Jan Nepomucký). Jeho život, umučení a slavné působení ve světle současné historie a antropologie.* Praha: Vesmír, 1993, s. 9–10.

3 *Ibidem*, s. 12.

4 *Ibidem*, s. 44–47.

5 VLNAS, Vít. *Jan Nepomucký. Česká legenda.* Praha: Nakladatelství Paseka, 2013, s. 173. ISBN 978-80-7432-278-5.

6 VLČEK, Emanuel. *Jan z Pomuku (Sv. Jan Nepomucký). Jeho život, umučení a slavné působení ve světle současné historie a antropologie.* Praha: Vesmír, 1993, s. 54–55.

7 Část sbírky původního muzea se v době realizace jeho obnovení nacházela mj. v expozici Svatý Jan Nepomucký v Městském muzeu a galerii Nepomuk (2003–2015).

8 ČERNÝ, Jiří. *Svatojánské muzeum v Nepomuku.* In: Pod Zelenou Horou. *Vlastivědný sborník jižního Plzeňska. Město Nepomuk a Přeštice*, 2012, s. 3.

9 BERNDORF, Alexandr. *Obrazy z dějin Nepomuka. Díl III. Nepomuk: Městský úřad*, 1992, s. 51.

je Augustin Němejce, nepomucký rodák), rukopisná litanie k sv. Janu Nepomuckému z roku 1802 (autor Jakub Jan Ryba¹⁰) a například pamětní kniha nepomuckého řeznického cechu z roku 1618.¹¹

Koncepce muzea byla pojata velkoryse. Již v původních plánech se počítalo s umístěním expozice v přízemí, namísto méně vhodné možnosti prezentace v prvním poschodí arciděkanství. Tento sál v poschodí nebyl postačující zejména z kapacitních důvodů. K přesunu z těchto dočasných prostor do přízemí budovy však v minulosti nikdy nedošlo, a to především z důvodů finančních.¹² Po uzavření muzea v 50. letech v horních prostorech, kde bývala expozice, od roku 1961 fungovalo Vlastivědné muzeum Nepomucka obsahující národopisné, archeologické, přírodopisné a vlastivědné exponáty.¹³

Muzeum od samého počátku sídlilo v budově arciděkanství. Tato budova se nachází na místě, na němž v minulosti stávala dřevěná fara, o níž lze nalézt záznamy již z roku 1369. Roku 1630 fara povýšila na děkanství. Základní kámen byl položen roku 1678, při požáru v roce 1746 však stavba vyhořela. Již v témže roce do Nepomuku zavítal český architekt německého původu Kilián Ignác Dientzenhofer, jenž nakreslil plány nového děkanství a již roku 1748 se děkan mohl přemístit do nové budovy. Do dnešní podoby byla budova přestavěna v letech 1939–1945. Barokní stavba se pyšní mansardovou střechou a na pravém nároží prvního patra ukazují čas sluneční hodiny. Fasády budovy jsou členěny lizénami a uprostřed objektu se nachází hlavní vstup, který je zvýrazněn portálem s půlkruhovým zakončením. Středem budovy vede průjezd, křížově zaklenutý na mohutných pasech valenou klenbou s lunetami, přičemž po pravé straně průjezdu vznikly čtyři podobně klenuté místnosti vzájemně propojené klenutým dveřním otvorem, v nichž se v současné době nalézá expozice. Objekt je z části podsklepen, z čehož určitá část sklepů byla tesána přímo do skalního masívu. Před budovou se nachází raně barokní morový sloup se sochou sv. Vojtěcha z roku 1672, přenesený z náměstí Augustina Němejce v roce 1979.¹⁴

Obnova muzea

Na obnovu muzea se začalo vážněji pomyslet až v 90. letech 20. století, po pádu komunistického režimu. Páter František Cibuzar a následně Páter Vítězslav Holý začali realizovat plány k navázání na původní Museum svatojánských a jiných církevních památek. Několik let po smrti P. Cibuzara se daly věci skutečně do pohybu. P. Holý a další příznivci muzea získali dotaci z fondu Evropské unie pro projekt s názvem „Znovuobnovení Svatojánského muzea v Nepomuku – revitalizace a kulturní využití objektu arciděkanství“ (A, 3. 12. 2015). Slavnostní otevření muzea se konalo 21. března 2015.

Konkrétně se jednalo o dotace z fondu Evropské unie – ROP (Regionální operační program). Projekt byl předložen do 23. výzvy ROP NUTS II Jihozápad pro období 2007 – 2013. Díky Římskokatolické farnosti-arciděkanství Nepomuk byl projekt připraven a úspěšně realizován. Partnery v této záležitosti byli Biskupství českobudějovické, Město Nepomuk, Matice svatého Jana Nepomuckého a Místní akční skupina sv. Jana z Nepomuku. Stavba byla zahájena 26. 9. 2013 a dokončena 15. 4. 2014, přičemž hlavním dodavatelem stavby bylo sdružení SWIETELSKY-D-beton. Zrekonstruované přízemní prostory arciděkanství byly následně vybaveny moderním mobiliářem, který umožňuje plnohodnotnou prezentaci vystavených exponátů. Podoba interiéru byla navržena společností ATELIER SOUTKUP s.r.o., která měla zkušenosti s již realizovaným projektem Diecézního muzea v Plzni¹⁵ (C, 9. 12. 2015) a realizována firmou Truhlářství Rustical s.r.o. Scénář muzejní expozice byl připraven pracovníky Oddělení péče o církevní památky Biskupství českobudějovického, Mgr. Jiřím a Ivetou Černými a Mgr. Markétou Duchoslavovou (A, 3. 12. 2015).

Před tím, než došlo k zahájení stavební a sanační práce, musely se provést základní restaurátorské, archeologické, stavebně historické a radonové průzkumy, prohlídka komínových průduchů a prohlídka sanační technika – konkrétně

10 Jakub Jan Ryba v Nepomuku studoval a působil.

11 DUCHOSLAVOVÁ, Markéta. Svatojánské muzeum v Nepomuku. *Obnova církevního muzea v prostorech nepomuckého arciděkanství*. In: *Historie a kulturní dědictví Nepomucka. Nepomuk: Společnost přátel starého Nepomuka*, 2013, s. 161–162.

12 *Ibidem*, s. 162.

13 *Ibidem*, s. 163–164.

14 HAJNÝ, Miroslav a OPL, Jiří. *Stavební obnova budovy arciděkanství pro Svatojánské muzeum v Nepomuku*. *Zpravodaj WTA CZ*, 2015, č. 3–4, s. 23.

měření vlhkosti a určení podílu vodou rozpustných solí v omítce. Tyto průzkumy odhalily, že omítky byly značně poškozeny, na několika místech se odlupovaly od jádrové omítky až na zdivo. Za poškození mohla částečně zemní vlhkost, a to především pod okenními partiemi. Místnosti do této chvíle nebyly užívány, proto se v nich ani dostatečně nevětralo. Za pomoci kopané sondy se ověřily výškové úrovně základové spáry objektu, které vyloučily možné promrzání základové spáry obvodového zdiva a došlo též k zavedení systému vnitřních a vnějších větracích kanálů. Co se výkopových prací týče, provedly se pod dozorem archeologa, jenž po obvodu odvětrávacích kanálů podnikl záchranný archeologický výzkum, který byl podkladem pro záměr obnovy původních dřevěných a keramických podlah. Odsávání vzduchu bylo vyřešeno za pomoci vnitřních komínových sopouchů a falešným dešťovým svodem. V neposlední řadě zde byla také dokončena kompletace restaurovaných původních barokních dveří, a to včetně původního kování. Budova arciděkanství se stala nemovitou kulturní památkou, jež je zapsána v ÚSKP.¹⁶

Až na samotné zdivo v prostorách určených pro muzeum nic jiného nezůstalo, dělaly se zde nové omítky, podlahy, topení, elektroinstalace a následně vybavení vitrínami. Prostory depozitářů nebyly nijak upravovány (B, 7. 12. 2015). Depozitář byl pouze uklizen a rozříděn, avšak nebyly v něm provedeny žádné stavební úpravy. Jak je uvedeno výše, nalézá se v prostorách, které sloužily v minulosti k umístění expozice původního muzea. V přízemních prostorách, kde se expozice nachází dnes, bylo opracováno staré zdivo, jenž bylo zbaveno plísně, znovu se zde štukovalo a malovalo, provedla se kompletní výměna oken, nové podlahy (ve třetí místnosti se zachovala podlaha původní a v místnosti čtvrté se nachází její nápodoba) a finálně byl dovezen nábytek na expozici (A, 3. 12. 2015).

Polostrukturované rozhovory se týkaly zejména osobních zkušeností zaměstnanců a jedinců, kteří se podíleli na obnově Svatojánského muzea, s vybavením

interiéru, v němž je umístěna expozice. Z následujícího textu lze vyvodit nejhrůznější doporučení, kritiku a zkušenosti zaměstnanců týkající se konkrétní každodenní činnosti v muzeu, a to práce s vitrínami.

Horizontální vitríny

Pracovníci muzea by podle svých slov zajistili pro muzeum odlišné vitríny, než ty, které se za účelem vytvoření expozice obstarali, neboť se soudobými vitrínami bývá problematická a složitá manipulace, zejména s vitrínami pultovými (horizontálními). Tyto vitríny se musí odemykat a následně zvedat, přičemž sklo váží několik desítek kilogramů. Pro věkově starší či fyzicky slabší zaměstnance by se tato manipulace mohla stát ještě více problematickou (obr. 2).

Obr. 2: Vitríny umístěné v expozici Svatojánského muzea.

15 *Oficiální název zní Muzeum církevního umění plzeňské diecéze.*

16 *HAJNÝ, Miroslav a OPL, Jiří. Stavební obnova budovy arciděkanství pro Svatojánské muzeum v Nepomuku. Zpravodaj WTA CZ, 2015, č. 3–4, s. 24–25.*

Následují problémy s přístupem k oknům, která se nacházejí v několika případech za těmito vitrínami. Je nutno odemknout poklop uprostřed vitríny a soukat se velmi malým otvorem k oknu. Poté je zapotřebí, aby jedinci, který takto učiní, někdo z druhé strany podal židli či něco vyvýšeného, aby na otevírání oken dosáhl. Poté se židle nad sklem vitríny podá zpět dotyčnému a osoba, která se nachází za vitrínou v poměrně úzkém prostoru, musí znovu prolézt skrze vitrínu zpět. Takovéto řešení vitrín a jejich umístění před okny se jeví jako vysoce nepraktické. Zaměstnanci muzea se touto cestou snadno ušpiní od prachu v otvoru vitríny a následně na zemi, musí jim vždy asistovat další osoba a taktéž je tato činnost naprosto nevhodná pro seniory či osoby s tělesným omezením, které by neměly možnost dostat se k oknu.

Horizontální vitríny je dále zapotřebí minimálně dvakrát denně v jejich středové části otevírat – ráno za účelem jejich rozsvícení a odpoledne kvůli jejich zhasnutí. Vypínač osvětlení se totiž nachází na vnitřní straně vitríny (přímo v jejím odklápacím prostoru). Ještě v nedávné době bylo toto odklápění komplikováno nutným odemykáním a zamykáním poklopu, čili bylo nezbytné použít na každou jednotlivou vitrínu speciální odlišné klíče, aby se zaměstnanci k vypínači dostali. Minimálně u dvou vitrín se během provozu muzea porouchal zámek, tudíž nebylo možné rozsvěcet vitríny do doby, než se zámky opravily. V současnosti byly zámky nahrazeny magnety, jenž spolehlivě přidržují víka vitrín, tím pádem se odbouralo jejich každodenní odemykání a zamykání.

Dále se uvnitř horizontálních vitrín nalézají vysunovací šuplíky, v nichž jsou uloženy další exponáty přístupné veřejnosti. Tyto šuplíky jsou však velice nenápadné a téměř žádného návštěvníka nenápadně, aby je sám otevřel a nahlédl dovnitř.

Vertikální nástěnné vitríny

Po instalaci nástěnných vitrín se ukázaly tyto vitríny jako nevyhovující či dokonce

zbytečné, neboť se ve finále rozhodlo, že texty týkající se expozice muzea budou vylepeny přímo na skla těchto vitrín z důvodu lepší čitelnosti, nikoliv uzavřeny ve vitrínách. Také zde lze vidět, že je nezbytné rozmyslet si do detailu i takto zdánlivě banální záležitosti, aby se nepříhodilo jako v tomto případě, že muzeum vlastní finančně poměrně nákladné zamykatelné vitríny, pro něž nemá využití.

Vertikální vitríny

Negativním jevem u vertikálních vitrín ve Svatojánském muzeu může být fakt, že se poměrně rychle opotřebují zámky, neboť již po první sezóně jsou čtyři zámky rozbity nebo nefungují tak, jak by měly. Vertikální vitríny se dále skládají ze skel, která visí na kovových provázcích se zářátkou a nejsou tím pádem pevně ukořtená ve vitríně. Následkem toho se skla uvnitř kývou, což komplikuje jak údržbu exponátů a jejich okolí, tak například i přeinstalování určité sošky či čehokoliv jiného nacházejícího se v expozici. Tento závěsný systém vertikálních nenástěnných vitrín se tedy nejeví jako příliš bezpečný pro exponáty samotné (obr. 3).

Vypínače osvětlení se v případě vertikálních vitrín nacházejí na jejich vrcholu, čili je nutné vědět, kde se tyto malé vypínače přesně nalézají, neboť zvenku není možno je vidět. Nacházejí se bezprostředně za horním okrajem vrcholu vitrín, u každé vitríny na lehce odlišném místě; lze je pouze nahmatat. Tato manipulace opět není vhodná pro fyzicky handicapované jedince či osoby nižšího vzrůstu (A, 3. 12. 2015).

Ovládání osvětlení vitrín

Bylo by vhodné vytvořit centrální ovládání světla a tematické hudby přímo z recepčního pultu, jenž se nachází v první místnosti muzea. Ve Svatojánském muzeu je tento aspekt řešen poněkud nešťastně, kdy každou jednotlivou vitrínu a místnost musejí pracovníci manuálně rozsvěcet a zhasínat. Z časového horizontu to znamená několik minut práce ráno a několik

minut odpoledne. Tento fakt má za následek občasné opomnění rozsvícení či zhasnutí určité vitríny, což znamená, že buďto se návštěvníkům nedostává kvalitního osvětlení během prohlídky exponátů, či naopak tato opomenutá vitrina svítí v průběhu doby, kdy je muzeum zavřeno, což není ekonomicky příliš výhodné. Investice do centrálního ovládání by se tak postupem času vrátila na úspornosti samotného osvětlení. Toto řešení je však zatím v nedohlednu z finančních důvodů (C, 9. 12. 2015).

Co se shrnutí výše uvedených kritických bodů týče, pracovníci muzea a další osoby odpovědné za výslednou podobu a fungování instituce by jistě měli pečlivě zvážit i zdánlivě ne příliš podstatné věci, jako jsou například typy či funkčnost vitrín. Pokud jsou zaměstnanci nuceni manipulovat s nimi několikrát denně, jistě ocení snadný přístup k exponátům či osvětlení, u něhož se však spíše doporučuje centrální ovládání přímo z pultu či místa, kde se zaměstnanci většinu pracovní doby vyskytují. Přístup k oknům, pokud se tedy okna v expozici nacházejí, by měl být volný a vitríny by tomuto přístupu neměly bránit. Volba vhodných vitrín rozhoduje mj. i o bezpečnosti samotných exponátů, kdy jsou tyto závislé na stabilitě a ne příliš časté poruchovosti vitrín.

Na druhou stranu je potřeba říci, že Svatojánské muzeum, alespoň z pohledu návštěvníků, kteří nehledí jen na praktickou stránku jeho dílčího vybavení, patří díky celkové obnově, jež zde proběhla, k moderním a zajímavým institucím, jejichž provedení zaujme snad každého jednotlivce, který sem zavítá. Tuto skutečnost dokládá nespočet kladných ohlasů v knize návštěv v prostorách muzea. Opomineme-li dílčí nedostatky, které lze navíc nalézt snad v každé takovéto instituci, je možno konstatovat, že výsledná podoba muzea je více než zdařilá.

Současnost muzea

Ve zrekonstruovaném muzeu se nacházejí čtyři tematické místnosti, v nichž se nalézá expozice týkající se sv. Jana Nepomuckého

Prvním tematickým okruhem je historický vývoj muzea a osobnost Pátera Jana Strnada, kde si návštěvníci mohou prohlédnout například dobové fotografie, ukázky původního záznamového systému muzea, či vitrínu věnovanou životu zakladatele původního muzea. Druhá místnost se věnuje životu a době svatého Jana Nepomuckého. Jsou zde k vidění sochy, tisky nebo několik exponátů, které mají souvislost se středověkým Nepomukem. Ve třetí místnosti s názvem Ikonografie a legendy lze nalézt důkazy o všeobecném pojetí a vnímání sv. Jana Nepomuckého – jedná se o lidovou tvorbu či různé dokumenty. Čtvrtá místnost, poslední část muzea, je zasvěcena Svatojánskému kůru, kultu tohoto významného světce, jeho kolébce a hrobu. Celou expozici provázejí průvodcovské texty vyvěšené ve vitrínách, v nichž si návštěvníci mohou přečíst všechny informace související s exponáty a s osobností sv. Jana Nepomuckého.

Obr. 3: Vertikální vitríny umístěné v expozici Svatojánského muzea.

Pro cizince jsou v muzeu k dispozici tištěné průvodcovské texty, a to v anglickém a německém jazyce.

Jednotlivci i početnější skupiny návštěvníků zvládají díky výše zmíněným textům muzeum projít sami, pro skupiny navštěvující první stupeň základních škol, jež se předem objednají, muzeum poskytuje doprovodný výklad. Zájem o Svatojánské muzeum během první i druhé sezóny (2015 a 2016) projeví nejen čeští, ale též zahraniční návštěvníci, a to například z Rakouska, Německa, Slovenska, Velké Británie, Polska, Indie či USA.¹⁷

Co se vzdělávacího hlediska týče, pro školní skupiny je v muzeu připraven kvíz (různé stupně dle věku žáků a studentů) a křížovka, kde si žáci mohou prověřit právě nabyté vědomosti. Pro menší děti je k dispozici též obrázek sv. Jana Nepomuckého, který si mohou vybarvit.

Interaktivní prvky se v muzeu prozatím nenacházejí, není však vyloučeno, že tomu v budoucnu bude jinak. Návštěvníci si na tento fakt však zatím nestěžovali. Tento (pro mnohé jedince) „nedostatek“ je vykompenzován tradičně pojatým interiérem s moderními prvky, v němž tyto technologie ne nutně scházejí.

Závěr

Znovuotevření Svatojánského muzea v Nepomuku je zajímavým počinem, díky němuž se zvedá o Nepomuk jako turistickou destinaci zájem. Instituce ukazuje, že postava sv. Jana Nepomuckého a jeho odkaz není určen pouze pro věřící a vyznavače jeho kultu, ale taktéž pro kohokoliv, kdo se zajímá o historii či umění. Studie se snažila poodkrýt určité kritické momenty týkající se vybavení interiéru muzea, zejména vitrín a jejich umístění, jenž mohou sloužit jako zdroj inspirace pro ostatní pracovníky muzeí při instalaci nových či reinstalaci stávajících expozic. Podobnou kritiku by bylo možné aplikovat na drtivou většinu takovýchto institucí, Svatojánské muzeum není výjimkou. Naopak lze vyzdvihnout kladné ohlasy návštěvníků na celkovou podobu muzea, která je velmi zdařilá.

¹⁷ DOBROVOLNÁ, Kateřina a KOTYLOVÁ, Alice. *Ohlédnutí za první sezónou ve Svatojánském muzeu. Nepomucké noviny. Měsíčník poutního města Nepomuk – rodiště svatého Jana Nepomuckého*, 2015, č. 11, s. 22.

Muzeum z historicko-uměleckého hlediska oplývá velkým množstvím exponátů, které jsou určeny jak odborníkům, tak laikům. Nachází se zde též muzejní knihovna s cennými knihami a badatelna, v níž mohou badatelé do publikací nahlížet. V areálu arciděkanství se nachází mj. zahrada s bývalými zemědělskými objekty, kde není vyloučeno, že se skrývá dodnes nevytěžený potenciál pro další, například sezónní výstavy.

Seznam respondentů

- A – Rozhovor poskytnut 3. 12. 2015.
- B – Rozhovor poskytnut 7. 12. 2015.
- C – Rozhovor poskytnut 9. 12. 2015.

Použité zdroje

- BERNDORF, Alexandr. *Obrazy z dějin Nepomuka. Díl III. Nepomuk: Městský úřad*, 1992.
- ČERNÝ, Jiří. Svatojánské muzeum v Nepomuku. In: *Pod Zelenou Horou. Vlastivědný sborník jižního Plzeňska*. Město Nepomuk a Přeštice, 2012, s. 3–6.
- DUCHOSLAVOVÁ, Markéta. Svatojánské muzeum v Nepomuku. Obnova církevního muzea v prostorách nepomuckého arciděkanství. In: *Historie a kulturní dědictví Nepomucka*. Nepomuk: Společnost přátel starého Nepomuka, 2013, s. 153–167.
- HAJNÝ, Miroslav a OPL, Jiří. Stavební obnova budovy arciděkanství pro Svatojánské muzeum v Nepomuku. *Zpravodaj WTA CZ*, 2015, č. 3–4, s. 23–25.
- DOBROVOLNÁ, Kateřina a KOTYLOVÁ, Alice. Ohlédnutí za první sezónou ve Svatojánském muzeu. *Nepomucké noviny. Měsíčník poutního města Nepomuk – rodiště svatého Jana Nepomuckého*, 2015, č. 11, s. 22.
- VLČEK, Emanuel. *Jan z Pomuku (Sv. Jan Nepomucký). Jeho život, umučení a slavné působení ve světle současné historie a antropologie*. Praha: Vesmír, 1993.
- VLNAS, Vít. *Jan Nepomucký. Česká legenda*. Praha: Nakladatelství Paseka, 2013. ISBN 978-80-7432-278-5.